
Het Goois Vogelnet: een communicatiekanaal naar vogelaars die in een behoefte voorziet.

Marc van Houten

Duizendste e-mail verzonden van het Goois Vogelnet

Op donderdagavond 15 mei 2002 stonden Erik Hans van Stigt Thans, Auke Douma en schrijver dezes voor de deur van Hans van Oosterhout. Deze avond zou de 1000^e e-mail van het Goois Vogelnet de wereld ingezonden worden. Een niet onbelangrijke gebeurtenis om even bij stil te staan.

Wat er vooraf ging

De tijd dat vogelaars elkaar wilden ontmoeten en inlichten was vroeger 'gewoon' in het veld. Je ging naar de Huizerkust of de Eemmond, waar je altijd wel iemand zag en het contact werd gelegd. Zo werden er waarnemingen uitgewisseld. Overigens is het idee voor de oprichting van een vogelwerkgroep tussen de Eem en de Vecht ook in het veld ontstaan(!).

Weinig leden zullen zich het nog herinneren, maar jaren later, in de tweede helft van 1993, is er door een aantal leden het plan opgevat om een zogenaamde 'bellijst' te organiseren, voor wanneer er bijzondere vogelsoorten worden waargenomen. Het toenmalige bestuur wilde dit initiatief niet ontmoedigen, doch was niet dol op soortenjagerij. De 'spelregels' waren (voor die tijd) eenvoudig. De bellijst bestond steeds voor een jaar, van ledenvergadering tot ledenvergadering. Wie op de lijst wilde staan moest zijn of haar telefoonnummer aan een coördinator doorgeven.

Alle deelnemers stonden op een lijst. Wie een waarneming doet, belt de volgende op de lijst en geeft details over de soort en vooral de plaats. Als de volgende niet opneemt, belt de eerste net zo lang verder tot deze gehoor krijgt(!). De coördinator moest altijd ingelicht worden, zodat deze weet dat er een belronde loopt. Het bellen gaat door totdat de waarnemer zelf telefoon krijgt en dus de cirkel gesloten is.

Bij de aankondiging in de Korhaan verwachtte men dat de lijst niet lang zou worden: 'alleen bij

bijzondere waarnemingen zoals kraanvogels, zeearend en ooievaar en dergelijke' (Ruiter 1993). Of de bellijst populair is geweest is niet bekend. De lijst is echter niet populair genoeg gebleken om er later nog eens over te publiceren.

Ontstaan van het Goois Vogelnet.

In 1997 is binnen de toenmalige subgroep communicatie het idee geboren om interessante wetenswaardigheden, zoals 'een bijzondere waarneming in ons werkgebied, een interessante excursie of lezing, een oproep voor hulp bij wintervoeding en ga zo maar

Bestuurslid Communicatie Auke Douma (links) en voorzitter Erik Hans van Stigt Thans feliciteren Hans van Oosterhout(rechts).

Foto: Marc van Houten

door', te bundelen. Toen zat men al midden in de tijd van automatisering en internet. En zo ontstond het Goois Vogelnet. Iedereen die in het bezit is van een PC met een internet-aansluiting en met een e-mailadres, kon meedoen. Gratis en voor niets. De trekkers van het eerste uur van dit project waren Pieter Schut en Willem-Jan Hoeffnagel.

De eerste editie van het Goois Vogelnet is verzonden in juni 1997. Dat was toen een experiment. In eerste instantie had de mailing het karakter van een nieuwsbrief, waarbij dus vaak verschillende waarnemingen van dezelfde soort 'bij elkaar geveegd' werden. Het oorspronkelijke idee was om op deze manier meer effectief iets te doen aan fenologie (eerste waarnemingen) en het vastleggen van bijzondere waarnemingen voor het archief van de vogelwerkgroep (Schut 1997).

Het jaar 1997 is in de cyberwereld een eeuwigheid geleden. Er waren veel minder vogelaars die over een mailbox beschikten en al actief waren met internet of andere vormen van e-info. Het GVN was dus een slow-starter.

Eigenlijk is nummer 2, verschenen op 10 augustus 1998, dus bijna vijf jaar geleden, het échte begin van het Goois Vogelnet. Ook deze verscheen nog in de vorm van een gemailde nieuwsbrief, die om de veertien dagen verscheen. Dit mailbericht werd ontvangen door 29 'abonnee's', toen vrijwel allemaal leden van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken. In totaal 47 maal is het Goois Vogelnet in bulletin-vorm verschenen. Voor leden die niet volledig computergestuurd door het leven gingen werd er in de Korhaan een artikel met bijzondere waarnemingen aan gewijd (Schut 1998).

Weer later, op 19 februari 2000, begon het Goois Vogelnet in de huidige vorm. Toen is bericht nummer 001 verschenen. Belangrijkste reden om dit te doen was dat deze vorm nog sneller is en daardoor veel effectiever. Een bijzondere waarneming kan nu enkele uren later ook door anderen worden opgespoord.

Vrij snel kreeg het Goois Vogelnet ook navolgers in Amsterdam, Flevoland en Utrecht en inmiddels misschien wel veel meer. Hoewel het altijd een initiatief van de vogelwerkgroep is gebleven, zijn er inmiddels ook vele niet leden aangesloten.

Het GVN anno nu

Het GVN heeft momenteel zo'n 300 leden en wekelijks komen daar nog mensen bij. Veelal door anderen in het veld geattendeerd op het bestaan van het GVN. Snel rekenen leert dat er in de afgelopen jaren, sinds het opzetten van het GVN door Pieter Schut, een kleine 200.000 mailtjes de wereld in zijn gestuurd.... Dat al die providers dat aankunnen....

Regelmatig worden er mensen in het veld gezien met een uitgeprint mailtje op een beschreven plek om naar een gemelde vogel te kijken of te zoeken. Uiteindelijk is dat toch waar het GVN voor bedoeld is, het delen van waarnemingen van leuke en soms zelfs zeldzame vogels in ons werkgebied. Ook is er, sinds het GVN bestaat, een grotere verbondenheid ontstaan onder de Gooise vogelaars, zo langzamerhand zijn er hele telefoon-groepen aan het ontstaan van vogelaars die elkaar telefonisch op de hoogte houden van hun waarnemingen!

Toekomst

De kracht van de e-mailgroep ligt nog steeds in de communicatie:

het elkaar op de hoogte houden van (vogel-)waarnemingen. Het is daarom goed dat er steeds meer actieve leden hun waarnemingen doorgeven.

Wel dienen we ervoor te zorgen dat we niet verwend en gewend raken; het op een ochtend waarnemen van ogenschijnlijk 'gewone' soorten als waterral, havik, purperreiger, kluut of kleine plevier wordt al snel betiteld met 'weinig te zien' of 'het gewone spul'. Een soort als bijvoorbeeld de Turkse tortel, Vogel van het Jaar 2003, zie je eigenlijk niet op het beeldscherm langskomen. Dat is jammer, want van deze ogenschijnlijke gewone vogel weten we eigenlijk niet hoe het zit met de aantallen en de verspreiding tussen de Eem en de Vecht. Meldt u dus alle interessante waarnemingen op het inmiddels bekende e-mail adres. Mocht u niet beschikken over een pc met een internet-aansluiting dan kunt u altijd nog uw waarnemingen op de overbekende waarnemingskaartjes vastleggen.

Terug nu naar die avond van de duizendste e-mail. Zoals gezegd 'overviel' een kleine delegatie van het bestuur de coördinator en verzender van de e-mails, Hans van Oosterhout. Deze ontving een door Rietje Veltkamp ontworpen oorkonde en een fles wijn.

Enkelen waren getuigen bij het verzenden van de duizendste mail; echter zonder een vogelbericht, maar een woord van dank aan iedereen voor hun inzet en vooral voor het sturen van de mailtjes met waarnemingen, zonder hen zou het GVN weinig voorstellen!

Een paar dagen later ontvingen wij een bericht van Hans dat we hem hadden moeten laten weten dat er een artikeltje in, onder meer, De Gooi- en Eemlander over het heugelijke feit gestaan

heeft. Hij werd, naar eigen zeggen, werkelijk platgemaild met nieuwe aanmeldingen...

Wij allen zijn Hans van Oosterhout en ook Pieter Schut dankbaar dat zij dit communicatiemiddel hebben opgezet, bijgehouden en onderhouden. Wij hopen dan ook dat Hans er nog lang mee doorgaat, want het voorziet duidelijk in een behoefte!

Voor aanvullingen in de tekst dank ik Pieter Schut en Hans van Oosterhout.

Geraadpleegde literatuur

Ruiter, P. 1993. Bellijst bijzondere soorten. *De Korhaan* 27(4): 109.

Schut P. 1997. Goois Vogelnet brengt digitale informatie over vogelwerkgroep. *De Korhaan* 31 (3): 71.

Schut P. 1998. Het Goois Vogelnet informeert over bijzondere waarnemingen. *De Korhaan* 32(4): 92-93.

